

CELNÍ SPRÁVA ČR

Generální ředitelství cel

Metodická informace č.: 5 / 2023

Věc: Výkon exekuce podle ustanovení § 106 správního řádu
obecným správcem daně

Vyhlášeno ve Věstníku CS	č. 7/2023	č.j. 2140/2023-900000-303
Referent:		Počet příloh: 0
Datum schválení: 16/02/2023		Účinnost: 17/02/2023

ČÁST PRVNÍ OBECNÁ USTANOVENÍ

Čl. 1 Předmět úpravy

Tato metodická informace upravuje postup obecného správce daně při výkonu exekuce podle ustanovení § 106 odst. 2 věty druhé zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Čl. 2 Právní předpisy

Obecný správce daně postupuje zejména podle následujících obecně závazných právních předpisů:

- a) zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“),
- b) zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“)
- c) zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o CS“).

Čl. 3 Vymezení pojmů

Pro účely této metodické informace se rozumí:

- a) dělenou správou kompetenční dělená správa podle ustanovení § 8 odst. 2 zákona o CS,
- b) obecným správcem daně celní úřad, který v souladu s ustanovením § 8 odst. 2 zákona o CS vykonává správu placení peněžitých plnění v rámci dělené správy, která jsou příjmem státního rozpočtu, státních fondů nebo rozpočtů územních samosprávných celků,
- c) obecním úřadem obecní úřad v postavení správce daně, který je podle ustanovení § 106 odst. 2 správního řádu oprávněn požádat celní úřad o provedení exekuce,
- d) exekucí daňová exekuce podle ustanovení § 177 a násl. daňového řádu,
- e) vymáháním vymáhání nedoplatku podle ustanovení § 175 daňového řádu,
- f) exekučním titulem exekuční titul podle ustanovení § 104 správního řádu a ustanovení § 176 daňového řádu.

ČÁST DRUHÁ
VZTAH DĚLENÉ SPRÁVY K EXEKUCI
NA PENĚŽITÁ PLNĚNÍ PODLE SPRÁVNÍHO ŘÁDU

Čl. 4
Obecné zásady

- (1) Exekuce na peněžitá plnění podle ustanovení § 106 správního řádu je úzce spjata s vymáháním peněžitého plnění správního orgánu, který v souladu s § 105 správního řádu vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo který schválil smír, v rámci dělené správy.
- (2) O provedení exekuce může obecného správce daně požádat podle ustanovení § 105 odst. 1 písm. a) správního řádu správní orgán, který vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo který schválil smír. Druhoinstanční orgán tak o provedení exekuce obecného správce daně požádat nemůže.
- (3) Exekuci na peněžitá plnění podle správního řádu nelze obecným správcem daně provést v případě, kdy exekuční správní orgán již zahájil exekuční řízení sám. Zahájení řízení u některého správního orgánu brání tomu, aby o téže věci z téhož důvodu bylo zahájeno řízení u jiného správního orgánu. Přiznat totéž právo nebo uložit tutéž povinnost lze z téhož důvodu téže osobě pouze jednou.
- (4) Pravidlo podle ustanovení § 106 odst. 1 správního řádu o provedení exekuce obecným správcem daně na žádost správního orgánu podle ustanovení § 105 správního řádu, je omezeno podmínkou, že obecný správce daně provede exekuci na žádost správního orgánu pouze tehdy, není-li tento správní orgán sám na základě zvláštního zákona věcně příslušný k dané exekuci. Výjimkou je zde pouze obecní úřad, který může být podle ustanovení § 106 odst. 2 správního řádu též žadatelem o provedení exekuce, i když je k exekuci peněžitého plnění věcně příslušný.
- (5) Pro exekuci, vybírání a evidenci peněžitých plnění obecním úřadem nebo celním úřadem, se uplatní postup pro správu daní¹⁾.

Čl. 5
Místní příslušnost

- (1) V případě exekuce na peněžitá plnění na základě žádosti obecního úřadu podle ustanovení § 106 odst. 2 správního řádu, je místní příslušnost určována podle ustanovení § 13 odst. 1 daňového řádu, a místní příslušnost je tak stanovena:
 - a) u fyzické osoby jejím místem pobytu (adresa místa trvalého pobytu občana České republiky, nebo adresa hlášeného místa pobytu cizince, a nelze-li takto místo pobytu fyzické osoby určit, rozumí se jím místo na území České republiky, kde se fyzická osoba převážně zdržuje),
 - b) u právnické osoby jejím sídlem (adresa, pod kterou je právnická osoba zapsaná v obchodním rejstříku nebo obdobném veřejném rejstříku, nebo adresa, kde právnická osoba sídlí skutečně, pokud se tato osoba do těchto rejstříků nezapisuje),
 - c) nelze-li určit místní příslušnost podle ustanovení § 13 daňového řádu, je místně příslušný Celní úřad pro hlavní město Prahu²⁾.
- (2) Místní příslušnost podle ustanovení § 162 odst. 5 daňového řádu nelze aplikovat.

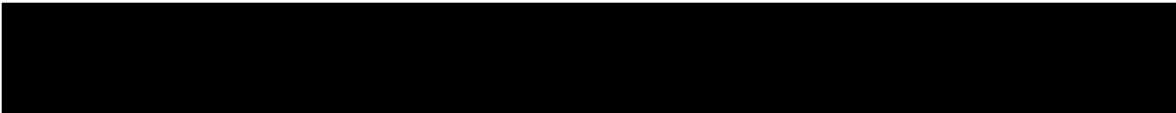
¹⁾ § 149 a násl. daňového řádu.

²⁾ § 10 odst. 1 zákona o CS.

Čl. 6 **Exekuční titul**

- (1) Exekučním titulem podle ustanovení § 104 správního řádu pro účel exekuce na peněžitá plnění je rozhodnutí uvedené v ustanovení § 74 správního řádu, které musí být vykonatelné. Rozhodnutí, které je předmětem exekuce, o jejíž provedení obecní úřad požádal obecného správce daně, tak musí být vydáno v řízení podle správního řádu.
- (2) Na rozhodnutí uložená obecními úřady podle daňového řádu nelze ustanovení § 106 odst. 2 správního řádu aplikovat.
- (3) Obecní úřad předá příslušnému celnímu úřadu nezbytné údaje o uložení nebo vzniku platební povinnosti, včetně stejnopisu rozhodnutí s vyznačením právní moci a případný přehled předávaných rozhodnutí. Rozhodnutí musí obsahovat veškeré náležitosti dle správního řádu. Je-li rozhodnutí zasíláno v elektronické podobě, musí být převedeno z papírové podoby autorizovanou konverzí. V rámci kontroly náležitostí rozhodnutí celní úřad postupuje přiměřeně v souladu vnitřním aktem řízení upravujícím oblast obecných zásad při výkonu dělené správy³⁾.

Čl. 7 **Evidence peněžitého plnění**

- (1) Peněžitě plnění, které je předmětem exekuce, o jejíž provedení obecní úřad požádal obecného správce daně, je převáděno obci, která o exekuci požádala, pokud výnos z tohoto peněžitého plnění je 100 % příjmem obce. Obecní úřad k předmětné pohledávce zůstává nadále správcem daně. Celní úřad takové peněžitě plnění eviduje na druhu příjmu 11703 a pod zúčtovacím symbolem 894.
- (2) Pokud speciální zákon, podle kterého bylo peněžitě plnění obecním úřadem uloženo, stanovuje výnos vymožené pohledávky do jiného rozpočtu, než je rozpočet obce (příp. částečný rozpočet obce), celní úřad, který byl požádán obecním úřadem o provedení exekuce, zajistí převod výnosu jiným příjemcům v souladu s ustanovením § 257 daňového řádu. Celní úřad toto peněžitě plnění eviduje na druhu příjmu a pod zúčtovacím symbolem, příslušejícím k tomuto speciálnímu zákonu.
- (3)

Čl. 8 **Výkon exekuce**

- (1) Celní úřad v rámci výkonu exekuce peněžitého plnění, o jejíž provedení obecní úřad požádal, postupuje v souladu s ustanovením § 177 a násl. daňového řádu. Celní úřad také přihlašuje pohledávky do insolvence⁴⁾ a do dědického řízení⁵⁾.

³⁾ Část třetí metodické informace č. 11/2021 „Obecné zásady činnosti celního úřadu při výkonu dělené správy a správa platebních povinností podle vybraných speciálních zákonů dělené správy“.

⁴⁾ Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁾ Uvedené ustanovení se týká obecného oprávnění celního úřadu v pozici obecného správce daně. Celní úřad nyní vymáhá pro obecní úřady převážně pokuty, v případě změny legislativy nelze vyloučit vymáhání i jiných peněžitých plnění.

- (2) Obecni úřad, který požádal příslušný celní úřad o provedení exekuce, je povinen tomuto obecnému správci daně neprodleně sdělit jakékoliv změny, které nastaly nebo mohou nastat při správě placení těchto peněžitých plnění.
- (3) Celní úřad, který byl obecním úřadem požádán o provedení exekuce, poskytne na jeho dožádání údaje o správě placení tohoto peněžitého plnění.

Čl. 9

Postupy při obdržení zpětvzetí žádosti o provedení exekuce

- (1) V případě, kdy byl celní úřad požádán obecním úřadem o provedení exekuce a následně obdržel od obecního úřadu zpětvzetí této žádosti, praktický procesní postup celního úřadu se bude odvíjet od toho, zda došlo či nedošlo k zahájení exekuce, a případného důvodu uvedeného obecním úřadem ve zpětvzetí žádosti o provedení exekuce.
- (2) Pokud celní úřad dosud nezahájil exekuci, nezaslal daňovému subjektu vyrozumění o nedoplatku a následně obdržel od obecního úřadu zpětvzetí žádosti o provedení exekuce, celní úřad vrátí přípisem věc (tj. správu předaného peněžitého plnění) zpět obecnímu úřadu. Celní úřad sníží předpis v daňové evidenci prostřednictvím zúčtovacího symbolu 204. Rozhodnutí o zastavení řízení se nevydává.
- (3) Pokud celní úřad dosud nezahájil exekuci, ale již zaslal daňovému subjektu vyrozumění o nedoplatku a následně obdržel od obecního úřadu zpětvzetí žádosti o provedení exekuce, celní úřad neformálně (telefonicky, e-mailem, přípisem) tuto informaci sdělí dlužníkovi. Dále postupuje dle čl. 9 odst. 2 této metodické informace.
- (4) V případě, že celní úřad již zahájil exekuci, která není dosud ukončena, celní úřad po obdržení zpětvzetí žádosti o provedení exekuce (důvodem zpětvzetí žádosti o provedení exekuce není úhrada peněžitého plnění dlužníkem přímo obecnímu úřadu nebo zrušení rozhodnutí o uložení peněžitého plnění, ale pouze například změna názoru obecního úřadu) částečně zastaví probíhající exekuční řízení podle ustanovení § 181 odst. 2 písm. i) daňového řádu, a to ve vztahu k vymáhanému peněžitému plnění, u kterého obecní úřad požádal o provedení exekuce. Jako důvod zastavení řízení celní úřad uvede skutečnost, že od obecního úřadu obdržel zpětvzetí žádosti o provedení exekuce, a že věc vrací zpět tomuto obecnímu úřadu. Exekuce bude pokračovat ve vztahu k existujícím nedoplatkům spočívajícím v exekučních nákladech, neboť zastavení řízení v důsledku zpětvzetí žádosti o provedení exekuce obecním úřadem nemá na zákonnost a vznik exekučních nákladů vliv a v souladu s ustanovením § 183 odst. 3 daňového řádu lze exekuční náklady (za nařízení exekuce a výkon prodeje) požadovat pouze jednou. Před zastavením exekučního řízení celní úřad neprodleně informuje o této skutečnosti obecní úřad (telefonicky, e-mailem), neboť ten by mohl zvážit i zpětvzetí předchozího zpětvzetí, kterým vzal zpět svou žádost o provedení exekuce.
- (5) Pokud celní úřad zahájil exekuci, která není dosud skončena, a následně od obecního úřadu obdržel informaci o úhradě předmětného peněžitého plnění u obecního úřadu, postupuje celní úřad následovně:
 - a) Došlo-li k úhradě peněžitého plnění u obecního úřadu před nařízením exekuce, celní úřad zastaví exekuční řízení podle ustanovení § 181 odst. 2 písm. a) daňového řádu, neboť pro nařízení exekuce nebyly objektivně splněny zákonné podmínky. Exekuční náklady, které byly v exekučním příkazu stanoveny, není dlužník povinen hradit (spolu se zastavením exekuce je provedena oprava v evidenci daní). V případě, že celní úřad obdrží žádost dlužníka o finanční náhradu, postoupí žádost podle ustanovení § 75 daňového řádu obecnímu úřadu.

- b) Došlo-li k úhradě peněžitého plnění u obecního úřadu po nařízení exekuce, celní úřad zastaví (částečně) exekuční řízení podle ustanovení § 181 odst. 2 písm. b) daňového řádu, a to ve vztahu k vymáhanému peněžitému plnění, u kterého obecní úřad požádal o provedení exekuce; exekuce bude případně pokračovat ve vztahu k existujícím nedoplatkům spočívajícím v exekučních nákladech.
- (6) Celní úřad po zastavení řízení vrátí věc (tj. správu předaného peněžitého plnění) přípisem zpět obecnímu úřadu. Celní úřad uvede aktuální výši peněžitého plnění a případně upozorní, že i když se věc vrací zpět obecnímu úřadu, dlužníkovi již stanovil exekuční náklady v konkrétní výši, které budou i nadále předmětem exekučního řízení.

Čl. 10

Postupy při uplynutí lhůty pro placení daně u vymáhaného peněžitého plnění

- (1) V případě, že u peněžitého plnění, které je vymáháno na základě žádosti obecního úřadu o provedení exekuce podle ustanovení § 106 odst. 2 správního řádu, uplyne lhůta pro placení daně, celní úřad o této skutečnosti informuje příslušný obecní úřad s tím, že tuto pohledávku může nechat účetně zaniknout.
- (2) Z důvodu hospodárnosti celní úřad exekuční titul (zejména příkazové bloky v papírové podobě) obecnímu úřadu již nevrací a informaci o zániku zasílá obvykle s ohledem na zásadu hospodárnosti jedenkrát měsíčně.

ČÁST TŘETÍ ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Čl. 11 Účinnost

Tato metodická informace nabývá účinnosti dnem následujícím po dni vyhlášení ve Věstníku CS.

plk. JUDr. Jana Jarešová Ph.D.
ředitelka odboru
odbor 30 – Právní
Generální ředitelství cel